

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Aan de raadsleden van de gemeente Amsterdam

Datum 25 augustus 2020
Behandeld door Kunst en Cultuur
Onderwerp Voorstel aanpassing financieel kader Kunstenplan 2021-2024

Geachte raadsleden,

Het Amsterdams Fond voor de Kunst (AFK) heeft op 3 augustus jl. de besluiten bekend gemaakt over de vierjarige subsidies in het kader van het Kunstenplan. De adviseurs en medewerkers van het fonds hebben een intensief proces doorlopen en alle aanvragen beoordeeld en onderling vergeleken. Van de 206 aanvragen zijn binnen het totale budget van € 19,7 miljoen 115 aanvragen gehonoreerd. Onder de instellingen die een positief advies hebben ontvangen maar geen subsidie ontvangen van het AFK, ziet het college twee problemen waarvoor nu een oplossing wordt voorgesteld aan de raad.

Meer budget voor discipline theater

Tijdens het proces van beoordeling heeft het AFK geconstateerd dat met name in de discipline theater, in vergelijking met de andere disciplines, substantieel te weinig budget is om de subsidiabele aanvragen te kunnen honoreren. Door verschillende oorzaken is het budget (subsidieplafond) voor de discipline theater te laag vastgesteld in relatie tot het aantal honorabele aanvragen.

In alle disciplines heeft het AFK aanvragen positief beoordeeld die vanwege een tekort aan budget geen subsidie krijgen en onder de 'zaaglijn' staan. In de discipline theater echter heeft het AFK aan 35% van de instellingen met een honorabele aanvraag een subsidie verleend tegenover gemiddeld 60% bij de andere disciplines.

Deze situatie in de discipline theater heeft ook inhoudelijke gevolgen. Het AFK constateert dat met de 18 gehonoreerde aanvragen in de discipline theater de pluriformiteit in genres, de culturele diversiteit van het theaterlandschap, het aandeel activiteiten in de stadsdelen buiten Centrum en Zuid, en de verhouding tussen productie en presentatie, in gevaar komen en een relatief te grote uitstroom uit het Kunstenplan.

Om het percentage honoreringen binnen de discipline theater in lijn te brengen met het percentage honoreringen binnen de andere disciplines en een meer evenwichtig theaterlandschap in de stad te bereiken, wil het AFK 11 extra instellingen honoreren. Dit zijn instellingen die in de 'ranking' op basis van de beoordeling direct volgen op de reeds gehonoreerde instellingen.

Voorstel

Het college kan zich vinden in de conclusie van het AFK dat in de discipline theater onvoldoende instellingen gehonoreerd kunnen worden om een evenwichtig theaterlandschap in de stad te bereiken met voldoende aandacht voor de uitgangspunten van het Kunstenplan 2021-2024. Dit is een onwenselijke situatie. Daarom stelt het college voor om de regeling vierjarige subsidies van het AFK op te hogen en dit bedrag in z'n geheel te dekken uit het budget van de regeling Innovatie & Ontwikkeling.

In dit voorstel volgt het college niet het advies van het AFK om het extra budget voor de discipline theater gedeeltelijk te dekken uit de AFK-budgetten voor kunst in de openbare ruimte en voor culturele voorzieningen in de wijken, en uit het budget van de gemeente voor de exploitatie van nieuwe culturele voorzieningen in de wijken.

Het wegvallen van de mogelijkheid voor instellingen om een innovatiesubsidie aan te vragen in de periode 2021-2024 is een gemis. Tegelijkertijd zien we dat nagenoeg alle instellingen als gevolg van de coronamaatregelen voor onbepaalde tijd noodzaakt om continu te vernieuwen en zich aan te passen aan de nieuwe werkelijkheid. Alle instellingen krijgen de mogelijkheid om hun plannen aan te passen in relatie tot de mogelijkheden en uitdagingen met betrekking tot de 1,5 metersamenleving.

Museum Ons' Lieve Heer op Solder

Naar de mening van het college is in de discipline erfgoed ook een probleem ontstaan dat opgelost moet worden. Het college beschouwt het Museum Ons' Lieve Heer op Solder als een unieke instelling binnen de culturele infrastructuur van Amsterdam en is van mening dat de subsidie aan deze instelling in het kader van het Kunstenplan gecontinueerd moet worden. Omdat het AFK hiervoor geen middelen meer heeft binnen de discipline Erfgoed en deze extra honorering niet strookt met het uitgangspunt van het AFK om in alle disciplines een vergelijkbaar percentage te honoreren, stelt het college voor het Museum Ons' Lieve Heer op Solder toe te voegen aan de Amsterdamse Basisinfrastructuur (Amsterdam Bis) 2021-2024 als instelling op naam. Dit betekent dat deze instelling in de periode 2021-2024 een subsidie ontvangt van de gemeente.

Museum Ons' Lieve Heer op Solder is al ruim 130 jaar een uniek museum waarvan de kern bestaat uit twee 17de-eeuwse huizen met een verborgen katholieke huiskerk op zolder. Vanuit het gegeven dat het katholicisme in de zeventiende eeuw werd gedoogd maar niet openlijk mocht worden beleden, wil het museum zijn bezoekers stil laten staan bij tolerantie en verdraagzaamheid in de (religieus) diverse samenleving aan de hand van kunst en erfgoed. Sinds de opening van het gerestaureerde en uitgebreide museum heeft Ons' Lieve Heer op Solder veel aandacht voor de authenticiteit en beleving van het zeldzame monument en een sterke profilering op educatief gebied. Naast de authenticiteitswaarde van het monument, de belevingswaarde voor bezoekers en de actuele maatschappelijke waarde van het inhoudelijke verhaal (het gesprek over religieuze tolerantie en inclusie) is Ons' Lieve Heer op Solder van groot belang voor Amsterdam en in het bijzonder voor de oude binnenstad. Het vertelt een belangrijk verhaal uit de geschiedenis van Amsterdam en wordt jaarlijks door ruim 100.000 cultuurbezoekers bezocht. Ook stadsdeel Centrum acht het behoud van deze unieke functie voor de binnenstad van belang.

Omdat binnen het budget voor de Amsterdam Bis geen ruimte is voor een extra instelling, stelt het college voor het budget van de projectsubsidies van het AFK te verlagen en het benodigde

bedrag voor de subsidie aan Museum Ons' Lieve Heer op Solder over te hevelen van het AFK naar de Amsterdam Bis.

Opdracht aan AFK voor nieuwe regeling tweejarige subsidies

Voor het bedrag dat resteert voor de beoogde regeling Innovatie & Ontwikkeling vraagt het college het AFK een nieuwe regeling tweejarige subsidies in te richten. Deze regeling is bedoeld voor jonge organisaties die zich willen ontwikkelen, zoals is aangekondigd in de Hoofdlijnen kunst en cultuur 2012-2024. Het college verzoekt het AFK ook te onderzoeken of er binnen deze nieuwe regeling mogelijkheden zijn voor instellingen die een positief advies hebben ontvangen voor de regeling vierjarige subsidies van het AFK voor het Kunstenplan 2021-2024 maar niet zijn gehonoreerd. Daarnaast verzoekt het college het AFK om te onderzoeken of het budget voor deze nieuwe regeling opgehoogd kan worden vanuit andere budgetten van het AFK. Het AFK wordt verzocht deze regeling op korte termijn ter vaststelling aan het college voor te leggen.

Onderzoek naar houdbaarheid financieringssysteem

Het college zal in het Kunstenplan de opdracht opnemen voor een evaluatie van de totstandkoming van het Kunstenplan 2021-2024, en een onderzoeksopdracht formuleren met betrekking tot de houdbaarheid van het huidige systeem van verdeling van subsidies aan kunst- en cultuurinstellingen voor de lange termijn. Naar aanleiding van de huidige coronacrisis is de wens om het systeem aan te passen urgenter geworden.

Het voorstel van het college om het financieel kader van Kunstenplan 2021-2024 aan te passen en budget te verschuiven naar de regeling vierjarige subsidies van het Amsterdams Fonds voor de Kunst voor 11 extra instellingen in de discipline theater; en het voorstel om Museum Ons' Lieve Heer op Solder toe te voegen aan de Amsterdamse Basisinfrastructuur 2012-2024 worden geagendeerd voor de Cie KDD van 16 september en de gemeenteraad van 30 september en 1 oktober a.s.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam,

Touria Meliani
Wethouder Kunst en Cultuur